

דנ"פ 3193/17 - אמנון מ. יצחקניא, עו"ד נגד כב' השופטת דנה מרשק מרום, שופטת בית המשפט המחוזי מרכז, פרקליטות מחוז תל אביב, אמנון כהן, דניאל מולקנדוב

בית המשפט העליון

דנ"פ 3193/17

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור

המבקש: אמנון מ. יצחקניא, עו"ד

נגד

המשיבים: 1. כב' השופטת דנה מרשק מרום, שופטת בית המשפט המחוזי מרכז
2. פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)
3. אמנון כהן
4. דניאל מולקנדוב

בקשה לקיום דיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 514/17 שניתן ביום 26.3.2017 על ידי כבוד השופטים: ס' ג'ובראן, נ' סולברג וע' ברון

בשם המבקש: בעצמו; עו"ד נתן שמואל נחשון; עו"ד עידן סרי

החלטה

לפניי בקשה להורות על קיומו של דיון נוסף בפסק דינו של בית משפט זה בע"פ 514/17 מיום 26.3.2017,

עמוד 1

שניתן מפי השופט נ' סולברג ובהסכמת השופטים ס' ג'ובראן וע' ברון. בפסק הדין נדחה ערעור שהגיש המבקש על החלטת בית המשפט המחוזי לראות אותו כבא כוחו של המשיב 4 (להלן: "מולקנדוב") בהליך פלילי של גביית עדות מוקדמת.

רקע

1. החל משנת 2014 קיים מולקנדוב, באמצעות המבקש, מגעים עם רשויות האכיפה בנוגע לעדות שהתכוון למסור בתור עד מדינה בפרשת שחיתות. בשנת 2015 הודיעה הפרקליטות למבקש כי הוחלט לסגור את תיק החקירה בפרשה זו. כעבור כשנה, החלה הפרקליטות לחקור דמויות מתוך אותה פרשה. בעקבות זאת, פנה עורך הדין אילן סובל משרדו של המבקש אל הפרקליטות על מנת לברר על הליכי חקירה אלו ועל מעמדו של מולקנדוב בהקשר זה. לאחר שתהתה הפרקליטות על יפוי כוחו של המבקש, השיב לה עורך הדין כי המבקש אכן מייצג את מולקנדוב, וצירף התכתבות עם מולקנדוב אשר בה ייפוי כוח לייצגו בכל הקשור להתחייבות פרקליטות מחוז תל אביב כלפיו בקשר למגעים להיותו עד מדינה. ביום 14.12.2016 פנתה הפרקליטות אל בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בבקשה לגבות עדות מוקדמת מעדה בפרשה. המבקש התייצב בדיון בעניין גביית העדות, הלין על כך שהוא מופיע על אף שאינו עוסק בפלילים, וטען כנגד התנהלות הפרקליטות. ביום 25.12.2016 התקיים דיון נוסף בבקשת גביית העדות אשר בו לא השתתף המבקש, ולטענתו באותו היום נודע לו שהעדה נחקרת בשל חשדות שמולקנדוב ביצע בה מעשה אונס. ביום 26.12.2016 הגיש המבקש לבית המשפט המחוזי הודעה לפיה משרדו לא הוסמך לייצג את מולקנדוב בהליך פלילי, ושהוא אינו מייצג אותו בכך. ביום 27.12.2016 דחה בית המשפט המחוזי את טענותיו של המבקש וסרב לשחררו מייצוגו של מולקנדוב בהליכי הדיון בבקשה לגביית עדות מוקדמת. ביום 29.12.2016 התקיים דיון נוסף שבו חזר המבקש על טענותיו כנגד הפרקליטות ובעניין הייצוג. בית המשפט דחה טענות אלו. ביום 1.1.2017 התקיימה גביית העדות הנזכרת. המבקש לא התייצב ביום זה בשל נסיבות אישיות, ועורך הדין עידן סרי משרדו התייצב ומסר הודעה לפיה המבקש ומשרדו אינם מייצגים את מולקנדוב בהליך הפלילי.

2. המבקש ערער על החלטתו של בית המשפט המחוזי לראותו כסניגורו של מולקנדוב בהליך הפלילי. לטענת המבקש, לא היה מקום לקביעתו של בית המשפט המחוזי כי עליו לייצג את מולקנדוב, שכן ייפוי הכוח שקיבל היה תחום לסוגיה מינהלית ספציפית, ולא להליך הפלילי מושא הבקשה. נטען כי ייפוי כוח צריך שיעשה בהודעה מפורשת או בכתב, ושתנאים אלו לא התקיימו בעניינו. עוד הוסיף המבקש כי אין לו מומחיות בהיבטים העולים בסוגיה, ולכן מוטב היה לפטור אותו מייצוג בה. מנגד, טענה הפרקליטות שהמבקש פעל למעשה כבא כוחו של מולקנדוב בהתדיינות לפני בית המשפט המחוזי ושאין לפרש את ייפוי הכוח שניתן לו בצמצום.

פסק הדין מושא הבקשה

3. בפסק הדין מיום 26.3.2017 נדחה הערעור. בית משפט זה פסק כי "משנהג המערער - הלכה למעשה - כסניגורו של מולקנדוב לכל דבר ועניין, ומשלא שוחרר מתפקידו זה על-ידי בית המשפט, הרי שהיה עליו להמשיך ולפעול בכל מאוודו למען הגנתו של מולקנדוב, גם אם סבור היה שאין הדבר צודק בנסיבות העניין". בקביעתו זו נסמך בית המשפט על החקיקה וההלכות בתחום. בית המשפט הסתמך על סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי"), בו נקבע כי:

העמדת סניגור 13. לא ישמש סניגור אלא מי שמוסמך
לכך והנאשם הביע את רצונו בכתב שייצגנו
או ייפה את כוחו לכך או שבית המשפט מינהו
לכך לפי סעיף 15.

לפירוש סעיף זה פנה בית המשפט להלכה הפסוקה, לפיה בהתבסס על דיני השליחות, ייצוג "יכול שיכונן גם מכוח התנהגות, ולא דווקא מכוח מתן הרשאה מפורשת שתינתן עלי כתב" (פסקה 27 לפסק הדין). על סמך ההלכה, ועל סמך התנהגותם של המבקש ומולקנדוב, הסיק בית המשפט כי אף אם ייפוי הכוח הכתוב שניתן למבקש הוגבל להליך המינהלי בלבד, הרי שהמבקש פעל כסניגורו בפועל של מולקנדוב וכך יש לראותו.

4. כיוון שעל פי סעיף 17 לחוק סדר הדין הפלילי סניגור לא יכול לפרוש מייצוג נאשם על דעת עצמו כל עוד נמשך המשפט, ומשום שעדות מוקדמת דינה כדין עדות שנגבתה במהלך משפט, הסיק בית המשפט כי משהחל המבקש לשמש כסניגורו של מולקנדוב היה עליו להמשיך בכך כל עוד בית המשפט לא החליט אחרת. על דברים אלו הוסיף בית המשפט מספר אמירות על חשיבות תפקידו של הסניגור ועל חובת האמונים שבה הוא חייב. בשל מחויבויות אלו, סיכם בית המשפט כי לנוכח התפתחות העניינים במקרה דנן ולנוכח היחסים בין המבקש למולקנדוב, לא היה מקום לניסיונות ההשתמטות מהייצוג. עוד צוין כי אם רצה המבקש שלא לייצג את מולקנדוב, היו דרכים אחרות בהן יכול היה לנהוג, אשר אולי היו נושאות פרי. לפיכך, תהה בית המשפט על התנהגותו של המבקש לאורך ההליך. לבסוף, הוער שייתכן כי היה מוטב היה לו החליט בית המשפט המחוזי על מינויו של המבקש באופן מפורש.

על פסק דין זה הוגשה הבקשה שבפניי.

הבקשה לדיון נוסף

5. לטענת המבקש, יש להורות על דיון נוסף בפסק הדין מושא הבקשה משום שנקבעה בו הלכה חשובה, לפיה "אפשר מעתה כי ייצוגו של נאשם או חשוד בהליך פלילי על-ידי עורך דין פלוני, שאינו סניגור ציבורי, יקום ללא הבעת רצונו של הנאשם או החשוד - השולח - במפורש או אף במשתמע, ולמעשה אף בניגוד לרצונו המפורש של הנאשם, אך ורק מכוח התנהגותו של עורך הדין - השלוח - בהעדרו של הנאשם או החשוד" (פסקה 5 לכתב הבקשה). לטענת המבקש, זוהי הלכה חדשה אשר סותרת את חוק השליחות, התשכ"ה-1965, לפיו לא ייתכן כי שליחות תתבסס על התנהגותו של השלוח בלבד. את טענותיו אלו ביסס המבקש על כך שמולקנדוב לא שהה בארץ בזמן ההליך הפלילי, ומעולם לא הביע בפני בית המשפט את רצונו להיות מיוצג על ידי המבקש בפלילים.

6. המבקש הוסיף כי מן הראוי לקיים דיון נוסף בפסק הדין מושא הבקשה כיוון שלהלכה שנקבעה בו עשויות להיות השלכות נרחבות. עוד ציין המבקש כי יש לו עניין אישי בקיום דיון נוסף, כיוון שהוא עודנו מייצג את מולקנדוב בהליך הפלילי, ומשום שפסק הדין הטיל דופי ביושרו והגינותו. לכך הוסיף המבקש כי האמירה בפסק הדין לפיה בית המשפט יכול היה למנות סניגור פלוני למולקנדוב הינה שגויה, שכן סמכות זו שמורה למינוי של סניגור מהסנגוריה הציבורית בלבד. המבקש הכיר בכך שמדובר בהערת אגב, אך הביע חשש שאמירה זו עלולה להפוך להלכה.

7. לאחר שעיינתי בפסק הדין מושא הבקשה ובטענות המבקש, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. לפי סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, דיון נוסף יתקיים רק מקום שנפסקה הלכה חדשה וקשה או הלכה הסותרת הלכות קודמות של בית משפט זה. הלכה חדשה שכזו צריכה לגלות עצמה באופן ברור ומפורש בפסק הדין (ראו: דנ"פ 7229/16 בן יצחק נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (3.1.2017)). בפסק הדין מושא הבקשה לא נקבעה כל הלכה חדשה, ולא עולה ממנו כל כוונה לעשות כן. קביעותיו של בית המשפט הסתמכו על החוק ועל הלכות קודמות, והתבססו על קביעות עובדתיות. בין היתר, בית המשפט פסק בהתאם להלכות בעניין צמצום האפשרויות לתחום את יפוי כוחו של סניגור או להפסיק את הייצוג על ידו (ראו: בג"ץ 4689/94 אבי יצחק נ' ויברג, פ"ד מח(5) 70 (1994)). בנוסף, פירט בית המשפט את העובדות מהן הסיק שהמבקש ייצג את מולקנדוב, ובהן יפוי הכוח שניתן לו והתנהגותם של השניים לכל אורך הפרשה. הליך הדיון הנוסף אינו המקום לערער על קביעות כאלו, אלא נועד לדיון בהלכות חדשות וחשובות (ראו: דנ"פ 7754/16 נחמיאס נ' מדינת ישראל (27.10.2016)). משלא מצאתי במסגרת פסק הדין את ההלכה החדשה אשר עליה הצביע המבקש, או כל הלכה חדשה אחרת, הגעתי למסקנה כי אין מקום להורות על דיון מחדש בסוגיה.

סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ג בניסן התשע"ז (19.4.2017).

ה נ ש י א ה